

ПОГОДЖЕНО:  
рішенням виконавчого комітету  
Слобожанської селищної ради  
від 03.06.2026 року № 369

**Комплексна програма  
розвитку земельних відносин та охорони  
навколишнього середовища  
на території Слобожанської селищної ради  
на 2026–2028 роки у новій редакції**

селище Слобожанське  
2026рік

## ЗМІСТ

I. Загальні положення	с. 3
II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	с. 3
III. Мета Програми	с. 4
IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	с. 4
V. Перелік завдань, заходів Програми та результативні показники	с. 8
VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми	с. 9
Додатки	
Додаток 1. Паспорт Програми	с. 11
Додаток 2. Ресурсне забезпечення Програми	
Додаток 3. Напрями діяльності та заходи Програми	

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Метою реалізації Комплексної програми розвитку земельних відносин та охорони навколишнього середовища на території Слобожанської селищної ради на 2026–2028 роки (далі – Програма) є забезпечення збалансованого розвитку території, раціонального використання та охорони земельного фонду, ревіталізація природних екосистем, а також цифрова трансформація управлінських процесів. Програма спрямована на впровадження інноваційних геоінформаційних систем, автоматизацію муніципального та погосподарського обліку, оптимізацію фіскального потенціалу та збільшення надходжень до бюджету ради, мінімізацію екологічних ризиків, відновлення гідрологічного балансу водних об'єктів та створення безпечного, екологічно комфортного середовища для проживання мешканців Слобожанської територіальної громади.

1.2. Програма розроблена відповідно до Конституції України, Цивільного, Земельного, Водного, Лісового та Бюджетного кодексів України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про землеустрій», «Про Державний земельний кадастр», «Про оцінку земель», «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про управління відходами», «Про природно-заповідний фонд України», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (зі змінами), а також на виконання Протокольного рішення Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентіві України від 02.04.2026 щодо впорядкування полезахисних лісових смуг.

1.3. Загальна площа Слобожанської селищної територіальної громади становить 28220,3 га. Наявність незареєстрованих та тіншових земель вимагає системного підходу до просторового планування. Станом на червень 2026 року у Державному земельному кадастрі було зареєстровано 71,68% площі усіх земель громади. З метою повного покриття території громади цифровими кадастровими даними, Програмою передбачено залучення передових науково-аналітичних та геоінформаційних інструментів (програмних комплексів QGIS та «ВКурсі Землі») для верифікації відомостей ДЗК, ДРПП, виявлення розбіжностей у геометрії ділянок та забезпечення 100% обліку земельних ресурсів протягом 2026–2028 років.

### Структура земельного фонду територіальної громади

Категорія землекористування	Землі, які входять до територіальної громади, га	Землі за межами населених пунктів, га	Землі в межах населених пунктів, га					
			с-ще Слобожанське	село Степове	село Балівка	село Орільське	село Олександрівка	село Василівка
Територія громади, Всього (E13)	28220,3	23675,2	935,2	145,3	499,3	361,1	2526,4	41,4
у тому числі								
Землі сільськогосподарського призначення, всього (F13)	18843,3	15374,3	400,7	122,7	382,8	176,5	2327,3	23,0
у тому числі								
рілья та багаторічні насадження (H+J)	15665,6	12409,5	389,2	112,3	331,3	148,7	2253,6	21,0
Ліси та лісовкриті площі (X)	1196,6	1127,8	6,8	0	9,7	11,4	38,9	2,0
Забудовані землі (AK)	1860,3	869,5	527,3	22,6	100,6	163,0	158,9	18,4

Землі під водою (BW)	5930,0	5928,0	0,4	0	0,3	0	1,3	0
Відкриті заболочені землі (BN)	110,2	107,9	0	0	0,2	2,1	0	0

## 2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Сталий розвиток у сфері земельних відносин та охорони навколишнього середовища законодавчо віднесені до пріоритетних цілей і завдань діяльності органів місцевого самоврядування.

### 2.1. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

1. Незавершеність та фрагментарність проведення суцільної інвентаризації земель як у межах населених пунктів, так і на прилеглих територіях за їх межами, що обмежує можливості повноцінного просторового планування та формування актуальної бази геопросторових даних громади

2. Невідповідність чинних показників нормативної грошової оцінки земель с. Балівка та земельних ділянок несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів сучасним економічним реаліям, що обумовлює необхідність їх актуалізації для оптимізації бази оподаткування та збільшення надходжень від плати за землю

3. Відсутність системного моніторингу та комплексних організаційно-правових заходів щодо ідентифікації, правової фіксації та своєчасного залучення до господарського обігу об'єктів безхазяйного майна та відумерлої спадщини

4. Наявність системних деструктивних розбіжностей та недостовірних відомостей щодо класифікації видів цільового призначення земельних ділянок у Державному земельному кадастрі (ДЗК), що деформує процес адміністрування земельного податку, спричиняє некоректне нарахування податкових зобов'язань та призводить до вимивання потенційних доходів місцевого бюджету

5. Низький рівень правового оформлення та формування земельних ділянок під об'єктами нерухомого майна комунальної власності, що створює ризики неефективного управління муніципальними активами та ускладнює їх капіталізацію.

6. Невизначеність правового статусу та незавершеність процедур оформлення правостановлюючих документів на масиви нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (паїв), що обмежує інструменти контролю за їх раціональним використанням та унеможливорює отримання легітимних орендних платежів

7. Відсутня єдина цифрова інформаційно-просторова система обліку земель громади, що унеможливорює системний контроль за використанням земельних ресурсів, оперативне виявлення невідповідностей у Державному земельному кадастрі, аналіз потенціалу збільшення бюджетних надходжень від плати за землю та своєчасне прийняття управлінських рішень у сфері земельних відносин.

8. На виконання Протокольного рішення Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України від 02.04.2026 р. та доручення начальника Дніпропетровської ОВА від 13.05.2026 р. № 8703/0/535-26, виникла нагальна потреба у ліквідації правового вакууму щодо полезахисних лісових смуг. На території громади обліковуються масиви лісосмуг, які де-юре не сформовані як земельні ділянки, не мають визначених меж та кадастрових номерів. Це унеможливорює притягнення до відповідальності за незаконні рубки, створює умови для накопичення побутового сміття та позбавляє громаду доходів від їх потенційної оренди агровиробниками.

9. На виконання розпордження виконавчого комітету Слобожанської селищної ради від 23.02.2026 року №25/р/н, на Відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища покладено обов'язки щодо ведення погосподарського обліку, тому існує критична потреба в автоматизації цього процесу. Ведення обліку домогосподарств, населення, житлового фонду та сільськогосподарської техніки у паперовому вигляді є неефективним та уповільнює надання адміністративних послуг громадянам. У зв'язку з чим необхідне впровадження сучасного спеціалізованого програмного забезпечення для цифровізації

муніципального погосподарського обліку.

## 2.2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРІОРИТЕТІВ ПРОГРАМИ

Сучасний екологічний стан території Слобожанської селищної територіальної громади характеризується наявністю низки взаємопов'язаних чинників антропогенного та природного походження. З метою дотримання вимог бюджетного законодавства щодо недопущення дублювання фінансових витрат між різними муніципальними програмами, у межах цієї Програми виділено пріоритетні екологічні виклики, які потребують прямого фінансування за рахунок коштів охорони навколишнього природного середовища:

1. Порушення гідрологічного режиму, зниження рівня ґрунтових вод та екологічна деградація річки Балівська Проточ. Критичне падіння рівня ґрунтових вод на території с. Балівка призводить до виснаження підземного живлення поверхневих водних об'єктів та руйнації природного гідробалансу. Як наслідок — припинення повноцінного поверхневого стоку, інтенсивне замулення, евтрофікація (заростання) та антропогенна трансформація річки Балівська Проточ на очеретяно-рогозові болота, що супроводжується накопиченням торфових відкладень та створює постійну загрозу виникнення затяжних ендегенних (підземних) пожеж. Дана проблема потребує невідкладних інженерно-екологічних заходів із відновлення водності річки.

2. Необхідність екологізації системи управління відходами через розвиток інфраструктури роздільного збирання. Поступове збільшення обсягів утворення твердих побутових відходів (ТПВ) у громаді вимагає системного впровадження роздільного сортування безпосередньо у місцях їх утворення. Відсутність достатньої кількості спеціалізованих контейнерів для роздільного збирання заважає повноцінній реалізації державної екологічної політики у сфері управління відходами, спрямованої на зменшення обсягів сміття, що підлягає остаточному захороненню, та підвищення рівня ресурсозбереження.

3. Необхідність забезпечення превентивного екологічного контролю та оцінки документів державного планування. Будь-яка подальша розробка стратегічних документів розвитку громади, містобудівної документації чи галузевих програм потребує обов'язкового проведення Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) відповідно до законодавства України. Відсутність системного фінансування процедур СЕО та проведення експертних грошових оцінок створює ризики затвердження рішень без належного врахування їхнього потенційного впливу на довкілля та здоров'я населення.

Інші супутні екологічні проблеми громади — зокрема, деградація лісових ресурсів через стихійні звалища, незадовільний стан та дефіцит площ об'єктів зеленого каркаса (аварійні, фаунні дерева), фітосанітарне забруднення карантинними організмами (амброзія), стан децентралізованих джерел питного водопостачання та сезонне випалювання біомаси — визнаються радою як суттєві, проте їхнє практичне вирішення, ліквідація та фінансування здійснюються в межах діючої Програми ЖКГ та благоустрою. Це забезпечує чітке розмежування сфер відповідальності виконавчих органів та раціональне використання бюджетних коштів.

## 3. МЕТА ПРОГРАМИ

### 3.1. У СФЕРІ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Метою Програми у сфері розвитку земельних відносин є розробка та впровадження комплексу організаційних, правових, економічних, геоінформаційних та технологічних заходів, спрямованих на забезпечення сталого розвитку землекористування, збереження, раціонального використання земельних ресурсів та їх охорону.

Реалізація Програми у цьому напрямі спрямована на:

1. Цифровізацію та автоматизацію: перехід на сучасні стандарти управління територією

шляхом впровадження муніципальних геоінформаційних систем (ГІС на базі QGIS), інструментів просторово-кадастрового аналізу («ВКурсі Землі») та повного переведення паперових даних у систему «Електронного погосподарського обліку»;

2. Підвищення фіскального потенціалу: моніторинг земельного фонду із залученням провідного науково-експертного потенціалу (УДУНТ/ПДАБА) для виявлення прихованих резервів оподаткування та ліквідації «тіньового» землекористування, оновлення нормативної грошової оцінки (НГО) та усунення технічних помилок у ДЗК;

3. Захист та капіталізацію активів: забезпечення захисту прав власників і легітимних користувачів земельних ділянок; юридичне оформлення прав комунальної власності на незареєстровані землі, відумерлу спадщину, а також невідкладне впорядкування та формування земельних ділянок під полезахисними лісовими смугами;

4. Інвестиційну привабливість: створення прозорих, прогнозованих та сприятливих умов для залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки Слобожанської громади, стабільне наповнення місцевого бюджету за рахунок плати за землю (орендної плати, земельного податку та мінімального податкового зобов'язання).

### **3.2. У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

Метою Програми у сфері екології є забезпечення умов екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців громади від негативного впливу антропогенних чинників, стабілізація й поліпшення стану довкілля шляхом фінансування цільових природоохоронних і превентивних заходів, а також реалізація ефективної екологічної політики на місцевому рівні.

Досягнення цієї мети здійснюється через вирішення таких пріоритетних завдань:

1. Ревіталізація та відновлення водних ресурсів: проведення інженерно-екологічних заходів щодо стабілізації гідрологічного режиму, підняття рівня ґрунтових вод та відновлення водності річки Балівська Проточ з метою ліквідації загрози виникнення затяжних ендемічних (підземних) пожеж на торфовищах та покращення санітарно-екологічного стану прилеглих територій с. Балівка.

2. Екологізація системи управління відходами: модернізація та розвиток місцевої інфраструктури збору сміття шляхом придбання та розгортання контейнерів для роздільного збирання побутових відходів, що забезпечує зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє природне середовище.

3. Впровадження інструментів стратегічного екологічного контролю: забезпечення обов'язкового проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєктів документів державного планування та програм розвитку громади для запобігання і мінімізації потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення.

## **4. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ, ОБСЯГІВ ТА ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ, СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ**

Розв'язання комплексних проблем на території Слобожанської селищної територіальної громади у сферах регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища забезпечується шляхом консолідації зусиль місцевого самоврядування, залучення науково-експертного потенціалу, цифровізації управлінських процесів та реалізації наступних обґрунтованих заходів:

### **4.1. У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН**

1. Моніторинг земельного фонду, впровадження ГІС та залучення наукового потенціалу  
Реалізація заходів земельної реформи в умовах сучасного цифрового управління потребує відходу від фрагментарних методів на користь побудови єдиної муніципальної геоінформаційної екосистеми. Відповідно до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» (НІГД), органи місцевого самоврядування є базовими держателями геопросторових даних.

Ефективним шляхом розв'язання проблеми є створення інформаційно-просторової системи обліку земель та інженерної інфраструктури громади на базі відкритого програмного

забезпечення QGIS. Це дозволить консолідувати відомості про межі, кадастрові номери, форми власності та договори оренди в єдиному цифровому середовищі.

Для верифікації масивів даних та виявлення прихованих резервів оподаткування («тіньового» землекористування) Програмою обґрунтовано залучення провідних наукових установ та закладів вищої освіти (УДУНТ/ПДАБА) на підставі Постанови КМУ від 05.03.2024 № 254. Науково-експертний аудит у поєднанні з алгоритмами автоматизованої системи «Вкурсі Землі» забезпечить регулярне (щомісячне поточне та річне покоординатне) виявлення розбіжностей у геометрії ділянок, самовільних захоплень та помилок у ДЗК, що оптимізує адміністрування земельних платежів.

## 2. Проведення комплексної інвентаризації земель

Формування достовірних даних про площі, межі та склад угідь є базисом для просторового планування. Інвентаризація земель як у межах, так і за межами населених пунктів спрямована на виявлення ділянок, що використовуються нераціонально або не за цільовим призначенням, а також на виявлення і консервацію деградованих чи забруднених земель. Результати інвентаризації дозволять прогнозувати розвиток території, обґрунтовано нараховувати земельний податок та сформувати прозорий ринок землі.

## 3. Актуалізація та оновлення нормативної грошової оцінки (НГО).

Відповідно до ст. 1, 13 та 18 Закону України «Про оцінку земель», нормативна грошова оцінка є базою для розрахунку земельного податку, орендної плати та мінімального податкового зобов'язання (МПЗ). На землях населених пунктів вона має проводитися незалежно від цільового призначення не рідше ніж один раз на 5–7 років. Оскільки чинна технічна документація з НГО с. Балівка була розроблена у 2020 році, її показники втратили економічну актуальність. Оновлення НГО с. Балівка та ділянок несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів є ключовим засобом підвищення фіскального потенціалу бюджету громади.

## 4. Юридичне оформлення прав на землі комунальної власності та ліквідація помилок у ДЗК (XML)

На виконання вимог Закону України щодо розмежування земель державної та комунальної власності, пріоритетним засобом є оформлення комунальними підприємствами та установами права постійного користування ділянками, які наразі експлуатуються без належних документів. Це захистить муніципальні території від правових засягань та впорядкує баланс установ.

Водночас, для коректного оподаткування фізичних та юридичних осіб необхідно усунути технічні помилки у ДЗК, де відомості про цільове призначення містять текстові назви замість п'ятизначних цифрових кодів формату XX.XX відповідно до Класифікатора (Постанова КМУ № 1051). Основним засобом розв'язання цієї проблеми є розробка, погодження та внесення адаптованих обмінних файлів у форматі XML.

## 5. Розпорядження нерозподіленими (невитребуваними) паями та відумерлою спадщиною

Згідно з чинним законодавством, до 1 січня 2028 року всі власники невитребуваних паїв або їх спадкоємці зобов'язані оформити право власності, інакше землі автоматично перейдуть у комунальну власність громади. Програма передбачає розробку документації із землеустрою для формування цих масивів у самостійні об'єкти права з метою їх подальшої легітимної оренди аграріями.

Паралельно, відповідно до ст. 1277 Цивільного кодексу України, орган місцевого самоврядування є єдиним легітимним ініціатором та вигодонабувачем у процесі визнання спадщини відумерлою (або майна безхазяйним) через судові органи, що дозволяє консолідувати покинуті земельні ділянки у власність громади та повернути їх в економічний обіг.

## 6. Впорядкування користування полежащими лісосмугами

На виконання Протокольного рішення Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України від 02.04.2026 р. та доручення начальника Дніпропетровської ОВА від

13.05.2026 № 8703/0/535-26, Програмою впроваджується невідкладний механізм оформлення прав на полежахисні лісові смуги. Основним засобом є проведення їх суцільної інвентаризації, реєстрація комунальної власності в ДЗК та подальше включення цих лісонасаджень до договорів оренди з агрохолдингами й фермерськими господарствами. Це покладе обов'язки щодо утримання, захисту від рубок та агролісотехнічної меліорації безпосередньо на землекористувачів відповідно до Постанови КМУ № 650.

7. Автоматизація та впровадження «Електронного погосподарського обліку».

Сучасні стандарти надання адміністративних послуг вимагають повної цифровізації паперових погосподарських книг, ведення яких покладено на Відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища. Шляхом розв'язання проблеми є придбання та технічний супровід спеціалізованого програмного комплексу «Електронний погосподарський облік». Створення єдиного цифрового реєстру домогосподарств (облік населення, житлового фонду, худоби та техніки) дозволить оптимізувати роботу спеціалістів відділу, автоматизувати верифікацію даних та скоротити час видачі довідок мешканцям громади.

#### 4.2. У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Визначені у Програмі екологічні виклики Слобожанської громади планується розв'язати шляхом концентрації фінансових та інтелектуальних ресурсів на таких ключових напрямках, що повністю виключають дублювання з іншими галузевими програмами ради:

1. Екологізація системи управління відходами через розширення інфраструктури роздільного збирання Екологічно обґрунтованим засобом зменшення антропогенного тиску на земельні та водні ресурси громади є системне розгортання роздільного сортування побутових відходів безпосередньо у місцях їх утворення. Програмою передбачено виключно закупівлю та встановлення спеціалізованих контейнерів для роздільного збирання ТПВ. Це дозволить реалізувати державну політику поводження з відходами, забезпечить ресурсозбереження, зменшить обсяги накопичення сміття і знизить навантаження на довкілля. (Примітка: інші супутні заходи — такі як ліквідація наявних стихійних звалищ, оновлення парку звичайних урн та логістика регулярного вивезення сміття — реалізуються в межах діючої Програми ЖКГ та благоустрою).

2. Інженерно-екологічне відновлення гідрологічного режиму та ревіталізація річки Балівська Проточ (с. Балівка) Історична річка Проточ (на якій виникло с. Балівка) після масштабних гідротехнічних трансформацій 1964 року (будівництво Дніпродзержинського водосховища та перенесення русла р. Оріль) втратила природне повеневе живлення. Русло річки завдовжки 3,7 км було штучно фрагментоване та повністю замулилося, перетворившись на очеретяно-рогозові болота, що призвело до зниження загального рівня ґрунтових вод на території області в середньому на 1,5 м (за даними спостережень Дніпропетровської ГГМС коливання сягають до 3 м). Пересихання поверхневого стоку та накопичення глибоких торфових відкладень у заплаві створило хронічну пожежну небезпеку. Ендогенне горіння торфовищ у літній період спричиняє задимлення с. Балівка та стратегічного автошляху Н-31 (Київ–Решетилівка–Дніпро), що катастрофічно погіршує санітарний стан довкілля та створює аварійні ситуації на транспорті.

Єдиним науково обґрунтованим засобом мінімізації цих екологічних ризиків є реалізація за рахунок коштів місцевого бюджету комплексу інженерно-екологічних заходів щодо підняття рівня ґрунтових вод, стабілізації гідрологічного режиму та механічного розчищення й відновлення водності русла річки Балівська Проточ. Це дозволить відновити плавні та заплавні луки, стабілізувати гідробаланс, повністю ліквідувати осередки самозаймання торфу та забезпечити належний санітарно-екологічний стан території.

3. Впровадження превентивного екологічного контролю та оцінки стратегічних документів (СЕО) з метою недопущення негативного впливу майбутніх управлінських рішень на довкілля та здоров'я населення, Програмою передбачено фінансування процедур Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєктів документів державного планування. Залучення спеціалізованих організацій для розробки звітів про СЕО забезпечить інтеграцію екологічних вимог у програми розвитку громади, дозволить надати чіткі рекомендації щодо

запобігання ризикам та гарантуватиме повну відповідність містобудівної та стратегічної діяльності ради вимогам чинного законодавства.

#### 4.3. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ, СТРОКИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься в межах реальних можливостей та затверджених асигнувань з таких джерел:

Кошти місцевого (селищного) бюджету Слобожанської селищної ради;

Кошти, що надходять у порядку відшкодування втрат лісогосподарського виробництва, які спрямовуються виключно на цілі, визначені ст. 209 Земельного кодексу України;

Кошти місцевих та обласних фондів охорони навколишнього природного середовища (екологічний податок);

Інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством України (включаючи грантові кошти та інвестиційні ресурси).

Слобожанська селищна рада може брати участь у співфінансуванні спільних регіональних, районних чи обласних екологічних та землевпорядних програм. Залучення та передача фінансових ресурсів здійснюється через механізм міжбюджетних трансфертів (субвенцій) відповідно до вимог Бюджетного кодексу України на підставі відповідних двосторонніх угод.

Строки реалізації Програми: Програма реалізується в один етап протягом 2026–2028 років з щорічним коригуванням обсягів фінансування залежно від показників бюджету громади.

### **5. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ, ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПОКАЗНИКИ**

Завдання Програми спрямовані на забезпечення сталого розвитку території, додержання вимог земельного та природоохоронного законодавства, оптимізацію фіскального потенціалу та цифровізацію процесів муніципального управління.

У сфері регулювання земельних відносин визначено такі основні напрями (підрозділи) та заходи:

**ПІДРОЗДІЛ 1. Моніторинг земельного фонду та просторовий аналіз із залученням науково-експертного потенціалу**

1.1. Створення та впровадження муніципальної інформаційно-просторової системи обліку земель громади на базі відкритого програмного забезпечення QGIS з метою консолідації відомостей про земельні ділянки та об'єкти комунального майна в єдиному геоінформаційному середовищі з його подальшим супроводом в актуальному стані.

1.2. Придбання послуг з проведення комплексного просторово-кадастрового аналізу та експериментальних розробок з верифікації відомостей про земельні ділянки та інженерну інфраструктуру громади із залученням наукових установ (УДУНТ/ПДАБА).

1.3. Забезпечення безперервного моніторингу та системного аналізу використання земельного фонду громади із застосуванням Національної інфраструктури геопросторових даних (НІГД) та сучасних цифрових аналітичних платформ, зокрема автоматизованої системи автоматичного моніторингу «ВКурсі Землі».

1.4. Виявлення за допомогою геоінформаційних систем (ГІС) та супутникових даних високої роздільної здатності прихованих резервів оподаткування, неоформлених ділянок, самовільних захоплень та геометричних помилок у ДЗК, з подальшою інтеграцією цих аналітичних даних до чинної муніципальної системи автоматизованого моніторингу «ВКурсі Землі».

**ПІДРОЗДІЛ 2. Організація землеустрою, фіскальний облік та актуалізація грошової оцінки**

2.1. Організація та фінансове забезпечення розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель селище Слобожанське, с. Олександрівка, с. Балівка, с. Степове, а також актуалізація оціночних показників земельних ділянок усіх категорій та форм власності в межах юрисдикції територіальної громади для оптимізації фіскального потенціалу.

2.2. Здійснення комплексу землепорядних та реєстраційних дій щодо юридичного оформлення, фіксації та державної реєстрації речових прав на земельні ділянки комунальної форми власності (включаючи земельні ділянки під об'єктами комунального майна) у відповідних державних реєстрах.

2.3. Валідація та верифікація відомостей Державного земельного кадастру (ДЗК) щодо цільового призначення земель комунальної власності, із приведенням їх у строгу відповідність до чинного Класифікатора видів цільового призначення земель через механізм розроблення, погодження та внесення адаптованих обмінних файлів у форматі XML.

2.4. Проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок комунальної власності, що підлягають продажу або передачі в оренду, а також для оформлення інших цивільно-правових угод.

ПІДРОЗДІЛ 3. Правове врегулювання, розпорядження землями та виконання державних доручень щодо лісосмуг

3.1. Організація робіт із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель під позахисними лісовими смугами комунальної власності Слобожанської селищної ради (на виконання рішень Конгресу при Президентові України від 02.04.2026 та ОВА від 13.05.2026).

3.2. Формування земельних ділянок під позахисними лісосмугами, виготовлення правостановлюючих документів та забезпечення державної реєстрації речових прав у ДЗК та Реєстрі речових прав.

3.3. Проведення системної роботи щодо переукладення та переоформлення договорів оренди землі з агрохолдингами та фермерськими господарствами з обов'язковим включенням позахисних лісових смуг та встановленням істотних умов щодо їх догляду, збереження та виконання ними функцій агролісотехнічної меліорації.

3.4. Впорядкування правового статусу нерозподілених та невитребуваних земельних часток (паїв) шляхом розроблення документації із землеустрою, формування їх у самостійні об'єкти права та державної реєстрації правостановлюючих документів для подальшого легітимного розпорядження.

3.5. Правове врегулювання та фіксація переходу прав на земельні ділянки, визнані в судовому порядку відумерлою спадщиною (або безхазяйним майном), з метою їх подальшої консолідації у складі земель комунальної власності та залучення до легітимного економічного обігу.

ПІДРОЗДІЛ 4. Цифровізація муніципального управління та автоматизація облікових процесів

4.1. Впровадження, розгортання та ліцензійний технічний супровід спеціалізованого програмного комплексу «Електронний погосподарський облік» для ведення повноцінного автоматизованого обліку об'єктів (домогосподарств, чисельності населення, житлового фонду, наявності худоби, сільськогосподарської техніки тощо) на території Слобожанської СТГ.

4.2. Створення та ведення єдиного цифрового реєстру домогосподарств громади на базі профільного програмного забезпечення з метою оперативної верифікації даних та підвищення якості надання адміністративних послуг (зокрема, оптимізації процесів видачі довідок) мешканцям відділом земельних відносин.

У сфері охорони навколишнього природного середовища

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території громади, основними завданнями та пріоритетними напрямками є:

ПІДРОЗДІЛ 5. Охорона, відтворення та раціональне використання природних ресурсів (лісових та водних)

5.1. Збереження захисних лісонасаджень на території громади, забезпечення жорсткого муніципального контролю за збереженням лісового фонду та запобігання несанкціонованим рубкам.

5.2. Забезпечення реалізації комплексу інженерно-екологічних заходів щодо підняття рівня ґрунтових вод, стабілізації гідрологічного режиму та відновлення водності річки Балівська Проточ на території с. Балівка.

5.3. Здійснення муніципального контролю за станом зелених насаджень, виявлення аварійних, фаутих дерев та осередків поширення карантинних бур'янів (амброзії) з метою координації та спрямування відповідних відомостей до профільних служб для їх ліквідації в межах Програми ЖКГ.

ПІДРОЗДІЛ 6. Екологізація системи управління відходами через розвиток інфраструктури роздільного збирання

6.1. Придбання контейнерів для роздільного збирання побутових відходів та їх розгортання на території Слобожанської селищної територіальної громади.

ПІДРОЗДІЛ 7. Стратегічна екологічна оцінка, атмосферна безпека та екологічна освіта

7.1. Проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєктів документів державного планування, стратегій, комплексних планів та місцевих програм розвитку Слобожанської селищної територіальної громади.

7.2. Активізація екологічно-просвітницької та інформаційної діяльності серед населення з питань охорони навколишнього природного середовища та раціонального природокористування через засоби масової комунікації.

7.3. Проведення превентивної роз'яснювальної роботи з мешканцями громади щодо додержання правил благоустрою, належного утримання прибудинкових територій та суворій недопустимості спалювання рослинних залишків, опалого листя і сухостою.

Виконання визначених Програмою завдань дозволить досягти таких результатів:

Отримання повної аналітичної карти екологічного та кадастрового стану всіх 20 385 земельних ділянок громади, виявлення та ліквідація схем ухилення від сплати земельних платежів;

Збільшення надходжень до місцевого бюджету від земельного податку, орендної плати та мінімального податкового зобов'язання (МПЗ) за рахунок залучення до оподаткування виявлених науковим аудитом «тіньових» земель;

Стовідсоткове юридичне оформлення меж та реєстрація комунальної власності на земельні ділянки під полезахисними лісосмугами, що зупинить їх хаотичне знищення, поліпшить агроландшафт та перекладе фінансовий тягар з їх утримання на орендарів-аграріїв;

Повний перехід від паперових погосподарських книг до єдиної цифрової бази даних громади, що автоматизує роботу спеціалістів відділу земельних відносин та скоротить час видачі довідок мешканцям до декількох хвилин.

## **6. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ**

6.1. Загальну координацію та контроль за станом виконання Програми здійснює виконавчий комітет Слобожанської селищної ради, а також постійні комісії з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку та з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища.

6.2. Безпосередню організацію, виконання заходів та поточний контроль здійснює Відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища виконавчого комітету Слобожанської селищної ради.

6.3. Відповідальний виконавець у ході реалізації Програми:

Забезпечує цільове, правомірне та ефективне використання бюджетних коштів у межах затверджених бюджетних призначень;

Забезпечує взаємодію з науковими установами, землевпорядними організаціями, іншими виконавчими органами ради та державними органами під час реалізації заходів Програми;

Здійснює безперервний моніторинг динаміки результативних показників Програми та оцінку ефективності її заходів.

6.4. Головний звіт про хід реалізації Програми та досягнуті результативні показники щороку виносяться на розгляд та затвердження сесії Слобожанської селищної ради.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА